

UČEBNÝ PLÁN

Názov predmetu:	<i>Hygiena 1</i>		
Študijný program:	<i>Verejné zdravotníctvo</i>	Obdobie štúdia:	<i>1. semester</i>
Hodnotenie predmetu:	<i>ZK</i>	Závaznosť predmetu:	<i>povinný</i>
Rozsah výučby:	<i>2 h. prednášky a 2 h. cvičenia / týždeň</i>		<i>spolu 56 hodín</i>

Týždeň	Prednášky Ústav verejného zdravotníctva a hygieny, Šrobárova 2, ŠP5 11,45 -13,15 hod.	Cvičenia Ústav verejného zdravotníctva a hygieny, Šrobárova 2, ŠP5 13,30 -15,00 hod.
1. 16.9. 2024	Úvod do výučby predmetu: učebné plány, priebeh výučby, podmienky pre udelenie zápočtov, požiadavky na skúšky, študijná literatúra, poučenie OBP. Hygiena – definícia, história, úlohy a ciele. Náplň „Hygieny“ ako vedného odboru. Rozdelenie hygieny, jej význam v prevencii a praxi, význam jednotlivých odborov v hygiene. prof. MUDr. K. Rimárová, CSc.	Preventívne celosvetové a slovenské programy. Zdravie pre všetkých, Program Zdravá škola, Zdravé mesto, Zdravé pracovisko. CINDI program, ich ciele a náplne. Monika program, framinghamská štúdia. Preventívne programy WHO. Možná praktická exkurzia podľa záznamníka klinickej praxe. MVDr. Z. Sulínová, PhD.
2. 23.9. 2024	Metodiky hodnotenia zdravotného stavu obyvateľstva. Celonárodné štatistiky, úmrtnosť, chorobnosť. Metódy klinické, laboratórne, laboratórne testy, funkčne testy, preventívne prehliadky. prof. MVDr. T. Kimáková, PhD.	Biologické expozície a infekčné riziko v pracovnom prostredí. Sektor zdravotníctva, poľnohospodárskej výroby, veterinárneho lekárstva, infekčné riziká pracovníkov. Alergény v životnom a pracovnom prostredí. Monitoring peľovej situácie. Rozdelenie alergénov Možná praktická exkurzia podľa záznamníka klinickej praxe. MVDr. Z. Sulínová, PhD.
3. 30.9. 2024	Fyzikálne faktory ovzdušia (teplota, hluk, vlhkosť, prúdenie, atm. elektrina) a ich vplyv na organizmus človeka. Vplyv meteorologických faktorov na zdravie. Meteorotropizmus – bioklimatológia. Mikroklima, teplota o ostatné meteorologické vplyvy na zdravie. prof. MVDr. T. Kimáková, PhD.	SHMÚ, parametre hodnotené na SHMÚ. Sieť meracích pracovísk. Význam merania imisí v životnom prostredí, meranie a hodnotenie meteorologických a fyzikálnych faktorov v ovzduší. Možná praktická exkurzia podľa záznamníka klinickej praxe. Mgr. A. Ostafiichuk
4. 7.10. 2024	Fyziológia práce – ergonómia, adaptácia organizmu na prácu. Biorytmus, pracovná záťaž, únava, odpočinok. Druhy práce. Profesiogram a jeho využitie v praxi. Účinky na organizmus v pracovnom a životnom prostredí. prof. MVDr. T. Kimáková, PhD.	Voda, jej kvalita, chorobnosť spojená s pitnou a úžitkovou vodou. Pitná voda a dojčenský vek. Infekčné a chemické riziko z vody. Možná praktická exkurzia podľa záznamníka klinickej praxe. Mgr. A. Ostafiichuk

UČEBNÝ PLÁN

<p>5. 14.10. 2024</p>	<p>Problematika tuhého odpadu, odstraňovanie tuhého odpadu, skládky odpadu, zdravotné riziká tuhého odpadu. prof. MVDr. T. Kimáková, PhD.</p>	<p>Azbest. Vlastnosti azbestu. Minerálne vlákna MMF (man made fibers). Pôvod azbestu, použitie azbestu v životnom a pracovnom prostredí, hodnotenie merania vláknitých prachov. Chorobné stavy po expozícii azbestom. Preventívne opatrenia. Možná praktická exkurzia podľa záznamníka klinickej praxe. Mgr. S. Miškárová</p>
<p>6. 21.10. 2024</p>	<p>Hygiena práce – expozície, rozdiely v expozíciách v životnom a pracovnom prostredí. Hygienické požiadavky a opatrenia proti pracovným rizikám. Hygienické požiadavky a opatrenia proti pracovným rizikám hluku a prachu. MVDr. Z. Sulinová, PhD.</p>	<p>Základy environmentálnej politiky EU – Green Deal. MVDr. Z. Sulinová, PhD.</p>
<p>7. 28.10. 2024</p>	<p>Hygienická služba – RÚVZ – organizácia, úlohy a metódy práce jednotlivých odborov pri ochrane a tvorbe zdravých životných podmienok obyvateľstva. Zákony, hygienické predpisy. Hlavný hygienik a okresní hygienici. Pojmy primárna, sekundárna, terciárna prevencia. Opatrenia v primárnej, sekundárnej a terciárnej prevencii. Mgr. J. Diabelková, PhD.</p>	<p>Strategické právomoci v oblasti ochrany životného prostredia – Ministerstvo životného prostredia, Ministerstvo dopravy, Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka. Možná praktická exkurzia podľa záznamníka klinickej praxe. Mgr. J. Diabelková, PhD.</p>
<p>8. 4.11. 2024</p>	<p>Základy toxikológie. Účinky chemických látok. Lokálne, celkové, špecifické, nešpecifické, systémové účinky. prof. MVDr. T. Kimáková, PhD.</p>	<p>Zdravotný stav obyvateľov v mestách a vidieckych oblastiach, porovnanie, hodnotenie typu bývania. Zdravotne závadný a zdravotne nevhodný byt. Možná praktická exkurzia podľa záznamníka klinickej praxe. Mgr. A. Ostafiichuk</p>
<p>9. 11.11. 2024</p>	<p>Litosféra – význam, vlastnosti, kontaminácia a zdravotné riziká, ochrana a prevencia. Chemické a infekčné riziko pochádzajúce z pôdy. Hodnotenie kvality pôdy. prof. Mgr. MUDr. E. Dorko, PhD., MPH, MBA</p>	<p>Príklady smogových situácií, hodnotenie spirometrických údajov u respondentov v závislosti na expozícii životnému prostrediu a návykom. Možná praktická exkurzia podľa záznamníka klinickej praxe. Mgr. A. Ostafiichuk</p>
<p>10. 18.11. 2024</p>	<p>Hygienická problematika znečisteného ovzdušia. Zdroje znečistenia, základné škodliviny a ich vplyv na zdravotný stav obyvateľstva. Doprava, priemysel, poľnohospodárstvo a prírodné živly. Ekologické autá. Mgr. J. Diabelková, PhD.</p>	<p>Hodnotenie a meranie mikroklimy, osvetlenia, príklady v praxi. Hygiena práce v praxi. Hygienická problematika zdravotníckych zariadení. Expozície zdravotníckych pracovníkov, fyzikálne, chemické, biologické, zmenná prevádzka. Možná praktická exkurzia podľa záznamníka klinickej praxe. Ekologické autá.</p>

UČEBNÝ PLÁN

		Mgr. J. Diabelková, PhD.
11. 25.11. 2024	Hydrosféra – rozdelenie vôd, ich význam a funkcia. Pásma hygienickej ochrany vodných zdrojov. Pitná voda jej charakteristika a hodnotenie jej kvality. Manažment vodných zdrojov. Štátna ochrana vodných zdrojov. prof. MVDr. T. Kimáková, PhD.	Životné prostredie. zložky a faktory ŽP. Ekosystém, zložky životného prostredia, ochrana životného prostredia, organizácie vládne a mimovládne na ochranu životného prostredia. Možná praktická exkurzia podľa záznamníka klinickej praxe. Mgr. N. Liptáková
12. 2.12. 2024	Determinanty zdravia. Metódy hodnotenia zdravotného stavu obyvateľstva. Zákon č. 355/2007 o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia. Liečebno-preventívna I. II. III. starostlivosť – v teórii a praxi. Mgr. J. Diabelková, PhD.	Náplne práce jednotlivých odborov RÚVZ, preventívne programy riešené na RÚVZ. Preventívny a bežný hygienický dozor. Mgr. J. Diabelková, PhD.
13. 9.12. 2024	Zložky slnečného žiarenia - spektrum - UV, RTG gamma, infra., mikro., rádiové. Vplyv žiarení na ľudské telo, pozitívne a negatívne účinky. Referenčné hodnoty. Využitie žiarenia v zdravotníctve a na iných pracoviskách. Preventívne opatrenia. Mgr. J. Diabelková, PhD.	NEHAP – Akčný plán pre životné prostredie obyvateľov SR. Mgr. N. Liptáková
14. 16.12. 2024	Urbanizácia – funkčné členenie mesta, technická a občianska vybavenosť miest a vidieka, doprava, bývanie, administratíva kultúra, školstvo, šport a turistika. Význam zelene – pásma hygienickej ochrany. Problémy hygieny vo vzťahu k verejnému zdraviu. Problematika znečistenia životného prostredia (ovzdušie, voda, pôda, pracovné prostredie, bývanie). prof. MVDr. T. Kimáková, PhD.	Kontrola absolvovania, priebežný test vedomostí, zápis do AIS. prof. MVDr. T. Kimáková, PhD.

Podmienky pre absolvovanie predmetu:

1. aktívna účasť na praktických cvičeniach
2. ospravedlnená a nahradená neprítomnosť (max. 2 cvičenia)
3. vyučujúci určí spôsob náhrady (v zodpovedajúcej forme a rozsahu).

Forma absolvovania: Zápočtový písomný test.

Literatúra:

1. Ševčíková, Ľ. a kol. Hygiena. Bratislava UK 2006, 328 s., ISBN 80 – 223-2103-6
2. Ághová Ľ. a kol. Hygiena. Učebnica pre lekárske fakulty. Martin: Osveta, 1993, 268 s., ISBN 80-217-0515-9
3. Holéczyová, G., Čipáková, A., Dietzová, Z. Hygiena životného prostredia, Košice, 2011, 202 s.

prof. MUDr. Kvetoslava Rimárová, CSc.
prednostka Ústavu verejného zdravotníctva a hygieny LF UPJŠ